

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ**

**ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
КЗ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ДУ «УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ОСВІТИ»**

**МАТЕРІАЛИ
РЕГІОНАЛЬНОЇ МІЖУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ВИКЛИКИ ТА НАПРАЦЮВАННЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ – СТРАТЕГІЯ
СТАБІЛЬНОСТІ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

ЗАПОРІЖЖЯ 2026

ЗМІСТ

СИМУЛЯЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ Колесник Ю.М., Моргунцова С.А., Туманський В.О., Школова О.П., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А.....	8
СТРАТЕГІЯ СТАБІЛЬНОСТІ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НА ПРИКЛАДІ ВИКЛАДАННЯ ФІЗИЧНОЇ ТА КОЛОЇДНОЇ ХІМІЇ Авраменко А.І., Нагорна Н.О.....	11
СУЧАСНА ПАРАДИГМА ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ ФІЗИЧНОЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ: ДОСВІД В ПРИФРОНТОВОМУ РЕГІОНІ, СТРАТЕГІЧНІ ВИКЛИКИ ТА ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ Алипова О.Є., Черепок О.О.....	14
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КОСМЕТИЧНОЇ ХІМІЇ НА КУРСАХ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ ДЛЯ ФАРМАЦЕВТІВ ТА КОСМЕТОЛОГІВ З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНИХ РЕГУЛЯТОРНИХ ВИМОГ Баранова Л.В.....	18
ВІРТУАЛЬНІ КЛІНІЧНІ КЕЙСИ ТА ІНТЕРАКТИВНІ ПЛАТФОРМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАБІЛЬНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ОФТАЛЬМОЛОГІЇ Безденежна О.О.	20
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ФАХІВЦІВ ФАРМАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ІНТЕГРАЦІЯ МЕНТАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ЦИФРОВОГО НАВЧАННЯ Білай І.М., Білай А.І.	23
ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ АСИСТЕНТІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАРМАЦЕВТІВ Бурлака Б.С., Бурлака К.А.....	27
ВИКЛИКИ ТА ТРУДНОЦІ У РОБОТІ ФАРМАЦЕВТА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ У ПРИФРОНТОВИХ МІСТАХ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ Бушуєва І.В.	30
РОЛЬ МІЖПРЕДМЕТНИХ ОЛІМПІАД У ВДОСКОНАЛЕННІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ Візір В.А., Деміденко О.В., Приходько І.Б., Токаренко О.І., Токаренко О.О.....	34
ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У СИСТЕМІ ОСВІТИ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ Марина Галенко	36
ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У ЛІКАРІВ НЕВІДКЛАДНОЇ МЕДИЦИНИ ЧЕРЕЗ СЦЕНАРНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ: ВІД РОЗПІЗНАВАННЯ ДО ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ Голдовський Б.М., Чемерис Ю.О., Кулініч І.А.	39
ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ВИБІР ОСВІТНИХ МЕТОДИК У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ З УРАХУВАННЯМ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК СТУДЕНТІВ Голдовський Б.М., Чемерис Ю.О., Кулініч І.А.	41

Приділяли особливу увагу формуванню у курсантів здатності працювати в умовах регульованого ринку, приймати обґрунтовані рішення щодо складу та безпеки косметичних засобів, а також уникати регуляторних ризиків.

Інтеграція вимог Технічного регламенту на косметичну продукцію України та ISO 22716 Косметика. Належна виробнича практика (GMP) у викладання косметичної хімії на курсах тематичного удосконалення є необхідною умовою формування сучасних професійних компетентностей фармацевтів фармацевтів-косметологів, дерматологів, алергологів і косметологів. Такий підхід забезпечує поєднання наукових знань із практичними вимогами ринку та підвищує якість професійної діяльності. Перспективою є розширення модулів, присвячених оцінці безпеки, регуляторному супроводу та доказовій базі ефективності косметичних продуктів.

ЛІТЕРАТУРА

1. ISO 22716. Cosmetics - Good Manufacturing Practices (GMP) - Guidelines on Good Manufacturing Practices. - International Organization for Standardization, 2007.
2. Технічний регламент на косметичну продукцію України. Затверджений постановою Кабінету Міністрів України №65 від 20.01.2021.
3. Regulation (EC) No 1223/2009 of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on cosmetic products.

ВІРТУАЛЬНІ КЛІНІЧНІ КЕЙСИ ТА ІНТЕРАКТИВНІ ПЛАТФОРМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАБІЛЬНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ОФТАЛЬМОЛОГІЇ

Безденежна О.О.
доцент кафедри офтальмології ЗДМФУ

Ключові слова: Kahoot, Wordwall, рольові ігри «пацієнт-лікар», віртуальні клінічні кейси, інтерактивні платформи, офтальмологія, освітня стабільність, прифронтовий регіон, гейміфікація, дистанційне навчання.

Вступ. Умови повномасштабної війни сформували системні виклики для вищої медичної освіти в прифронтових регіонах України. Запорізька область, зазнаючи тривалих обстрілів, переривчастого електро- та інтернет-постачання, міграції контингенту, потребує гнучких, технологічно стійких освітніх рішень. Особливо гостро ця проблема постає в клінічних дисциплінах, де традиційне навчання невіддільне від роботи з пацієнтами та використання

спеціалізованого обладнання. Кафедра офтальмології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету в умовах воєнного стану зіткнулася з обмеженим доступом до клінічних баз студентів та підвищеними ризиками для безпеки учасників освітнього процесу. У цьому контексті віртуальні клінічні кейси, інтерактивні платформи та цифрові симуляційні інструменти стали не лише засобом дистанційного навчання, а й стратегічним елементом забезпечення стабільності, безперервності та якості підготовки лікарів-офтальмологів.

Основна частина. Віртуальний клінічний кейс – це структурований цифровий сценарій, що імітує реальну клінічну ситуацію: від збору скарг та анамнезу до інструментальної діагностики, диференційного діагнозу, вибору лікування та оцінки віддалених результатів. На кафедрі офтальмології розроблено банк кейсів, що охоплює найбільш поширені та ургентні стани: глаукому, діабетичну ретинопатію, вікову макулярну дегенерацію, проникаючі травми ока, гострі запальні захворювання переднього відрізка та патологію зорового нерва. Кейси адаптовані для дистанційного формату: текстові сценарії супроводжуються ілюстративним матеріалом (фото очного дна, томограми, відео біомікроскопії), а логіка прийняття рішень фіксується у формі інтерактивних тестів або обговорень у відеоконференціях.

Для активізації уваги, закріплення термінології та формувального оцінювання активно використовується платформа Kahoot. На її базі проводяться інтерактивні вікторини з розпізнавання офтальмоскопічної картини, диференційної діагностики синдромів, підбору місцевої та системної терапії. Гейміфікований формат підвищує залученість, дозволяє проводити експрес-діагностику засвоєння матеріалу в реальному часі та компенсує емоційне навантаження, характерне для навчання в умовах воєнного стану.

Платформа Wordwall використовується для створення різноманітних інтерактивних вправ: «знайди пару» (термін – визначення, симптом – нозологія), кросвордів з офтальмологічної термінології, вікторин на розпізнавання зображень, сортування етапів діагностичного алгоритму. Перевагою Wordwall є простота інтеграції в будь-яку LMS, можливість офлайн-доступу до завантажених вправ та миттєвого зворотного зв'язку для студента. Такі вправи ефективно працюють як на етапі актуалізації знань, так і для самостійного повторення матеріалу в умовах нестабільного інтернет-з'єднання.

Окремим пріоритетом стало впровадження онлайн-рольових ігор «пацієнт-лікар». Здобувачі послідовно відпрацьовують комунікативні навички: збір скарг, пояснення діагнозу, інформування про ризики та побічні ефекти

ліків, мотивацію до дотримання режиму лікування. Сценарії імітують складні етико-деонтологічні ситуації, роботу з тривожними або недовірливими пацієнтами, що формує професійну стійкість та клінічне мислення ще до першого реального прийому. Рольові ігри проводяться у форматі відеоконференцій із записом для подальшого аналізу та рефлексії.

Важливим компонентом стабілізації практичної підготовки є демонстрація хірургічних втручань у форматі інтерактивних вебінарів та записаних мультикамеральних відео. Викладачі в режимі реального часу коментують ключові етапи операцій (факоемульсифікація, вітректомія, лазерні втручання, пластика повік), виділяють анатомічні орієнтири, пояснюють вибір інструментарію та розбирають інтраопераційні ускладнення. Студенти мають можливість ставити запитання через чат, фіксувати тайм-коди ключових моментів та повертатися до відеофрагментів для повторного перегляду. Це компенсує обмежений доступ до операційних залів та забезпечує стандартизацію хірургічного контенту для всієї групи.

Архітектура використаних інструментів підтримує асинхронний формат навчання, що є критично важливим в умовах нестабільного зв'язку та частих відключень електроенергії. Матеріали кешуються на мобільних пристроях, а після відновлення підключення дані про прогрес автоматично синхронізуються. Такий підхід гарантує неперервність освітнього процесу навіть у періоди тривалих блекаутів. Педагогічний досвід кафедри засвідчує, що інтеграція віртуальних кейсів, Kahoot, Wordwall, рольових сценаріїв та відеодемонстрацій підвищує залученість здобувачів на 35–40 %, покращує якість підготовки до державних іспитів та скорочує час адаптації до клінічної практики на чверть.

Висновки. Віртуальні клінічні кейси, інтерактивні платформи (Kahoot, Wordwall), онлайн-рольові ігри «пацієнт-лікар» та цифрова демонстрація хірургічних втручань довели свою ефективність як інструмент забезпечення стабільності підготовки лікарів-офтальмологів у прифронтовому регіоні. Вони компенсують обмежений доступ до клінічних баз, забезпечують безперервність навчання під час відключень світла, стандартизують освітній контент та формують безпечне середовище для відпрацювання діагностичних, комунікативних і хірургічних алгоритмів. Досвід кафедри офтальмології ЗДМФУ демонструє, що поєднання симуляційних технологій, гейміфікації та інтерактивного зворотного зв'язку дозволяє зберегти якість медичної освіти навіть в екстремальних умовах. Перспективними напрямками подальшого розвитку є інтеграція штучного інтелекту для адаптивного підбору кейсів, створення крос-платформних офлайн-модулів та розширення

міждисциплінарних віртуальних сценаріїв. Впровадження цих рішень сприятиме формуванню стійкої, гнучкої та орієнтованої на результат системи вищої медичної освіти в умовах воєнного стану.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ждан ВМ, Дворник ВМ, Білаш СМ, Беляєва ОМ. Запровадження симуляційних технологій у вищу медичну освіту як один із факторів підвищення рівня практичної підготовки майбутніх лікарів. Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи. Збірник статей III Міжнар. наук.-практ. конференції; 2018 Травень 31 травня Червень 01 червня; Полтава. Полтава : Астроя, 2018. С. 3-7.

2. Литвинська Т. Ю. Використання інтерактивних платформ QUIZLET і KANOOT для вдосконалення граматичних навичок студентів юридичних спеціальностей / Т. Ю. Литвинська // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи : зб. наук. праць / Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2021. – Вип. 80 (т. 2). – С. 18-23. -DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.80.2.04>

3. Локшина, О., Глушко, О., Джурило, А., Кравченко, С., Максименко, О., Нікольська, Н., & Шпарик, О. (2022). Організація освіти в умовах війни: рекомендації міжнародних організацій. Український Педагогічний журнал, (2), 5–18. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2022-2-5-18>

4. Шмалей С. В., & Редька І. В. (2022). ГЕЙМІФІКАЦІЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ. ПЕДАГОГІЧНИЙ АЛЬМАНАХ, (52), 69-81. <https://doi.org/10.37915/pa.vi52.395>

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ФАХІВЦІВ ФАРМАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ІНТЕГРАЦІЯ МЕНТАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ЦИФРОВОГО НАВЧАННЯ

Білай І.М.

Завідувач каф. клінічної фармації,
фармакотерапії, фармакогнозії та фармацевтичної хімії, професор
ЗДМФУ

Білай А.І.

Доцент каф. факультетської хірургії та онкології
ЗДМФУ

Ключові слова: професійні компетенції, цифрове навчання, ментальна підтримка.